

Afgegleden heupkop bij een kind

Een afgegleden heupkop komt soms voor bij tieners in de groei. De bovenkant van het dijbeen en de heupkop glijden hierbij van elkaar af. Dit is meestal pijnlijk. Om te voorkomen dat de heup verder afglijdt kun je geopereerd worden.

Een afgegleden heupkop is een aandoening van de heupen die voorkomt bij tieners in de groei. In het Engels wordt deze aandoening slipped capital femoral epiphysis (SCFE) genoemd.

De heup is een kogelgewricht dat bestaat uit een kop en een kom. De kop zit bovenaan je dijbeen en de kom in je bekken. Tussen de kop en de bovenkant van je dijbeen zit een groeischijf van kraakbeen. Bij een afgegleden heupkop glijdt de bovenkant van je dijbeen naar achteren.

Als je bent uitgegroeid kan het afglijden niet meer gebeuren. Een afgegleden heupkop is de meest voorkomende heupaandoening bij tieners.

Een afgegleden heupkop komt meestal maar aan 1 kant voor, maar bij minder dan de helft van de patiënten (vooral jonger dan 10 jaar) kan het ook aan de andere kant voorkomen. Het is belangrijk om ook de andere heup in de gaten te houden.

Oorzaak

Waarom een heupkop afglijdt, is niet bekend. Er kunnen verschillende oorzaken zijn:

- Meestal glijdt de heupkop langzaam steeds verder af. Dit kan enkele weken of maanden duren. De oorzaak is onbekend.
- Soms ontstaat een afgegleden heupkop ineens na een val of een ongeluk.
- Er is normaal een balans tussen hoe sterk de kop van je bovenbeen is en hoeveel kracht je groeischijf aankan. Als de balans niet goed/verstoord is tussen heupkop en groeischijf, dan kan dit een oorzaak zijn voor het afglijden.

Risicofactoren

Sommige omstandigheden vergroten de kans op een afgegleden heupkop, bijvoorbeeld bij:

- Overgewicht, met een Body Mass Index (BMI) boven de 25.
- Een schildklier-aandoening. Dit zien we vaker bij patiënten ouder dan 16 jaar of jonger dan 10 jaar.

Klachten

De klachten bij een afgeglede heupkop verschillen.

Lichte of stabiele afgeglede heupkop

- Afwisselende pijn in je heup, lies, knie en voorkant van je bovenbeen.
- Je kunt nog wel lopen, maar de pijn wordt erger als je veel beweegt. Je kunt na een tijd mank gaan lopen.
- De pijn duurt al enkele weken of maanden.

Ernstige of instabiele afgeglede heupkop

- Pijn die plotseling ontstaat, vaak na een val of een blessure.
- Pijn die al langer bestaat en plotseling erger wordt.
- Niet kunnen lopen of steunen op het been, zelfs niet met krukken.
- Niet naar binnen kunnen draaien van je been. Je voet staat naar buiten.
- Verschil in beenlengte.

Bij een onstabiele afgeglede heupkop is een snelle behandeling noodzakelijk.

1.1 Onderzoek

Voor het onderzoek is het belangrijk om te weten hoe gezond je bent en of je eerder ziek bent geweest of een aandoening hebt gehad. Ook is het van belang hoe lang je al klachten hebt. Voor het onderzoek worden röntgenfoto's van je heupen en bekken gemaakt.

Voor een goed herstel is het belangrijk om zo snel mogelijk met de behandeling te starten. Als de afgeglede heupkop ineens is ontstaan of verslechterd is, word je binnen 24 tot 48 uur geopereerd. Als de klachten langzaam zijn ontstaan, is de operatie meestal binnen 2 weken.

De operatie

Met de operatie voorkomen we dat je bovenbeen verder afglijdt van je heupkop. Dit doen we door met een schroef de heupkop vast te zetten aan de bovenkant van je bovenbeen. Dit gebeurt via een klein sneetje in de huid aan de voorkant van je bovenbeen.

Vorbereiding

- Voor de operatie hebben jij en jouw ouders een afspraak op de polikliniek Anesthesiologie voor een preoperatief onderzoek. Tijdens dit gesprek maak je afspraken over de verdoving tijdens de operatie.
- Tijdens jouw bezoek op de polikliniek Orthopedie zijn er röntgenfoto's gemaakt van je heup.
- De afdeling Orthopedie plant in overleg met jou, je ouders en de arts de operatiedatum.

Hulpmiddelen thuis

We adviseren 1 week voordat je naar het ziekenhuis gaat, thuis alles klaar te maken voor na de operatie. Je hebt krukken of een rolstoel nodig. Die vind je meestal bij een thuiszorgwinkel. Wat jij in jouw geval nodig hebt, vertelt je arts.

Voor de operatie

Nuchter zijn

Op de dag van de operatie mag je in de ochtend niet meer eten en drinken. Dat heet nuchter zijn. Een lege maag is belangrijk om de operatie goed te laten verlopen.

Medicijnen

Om ervoor te zorgen dat je na de operatie zo min mogelijk pijn hebt, krijg je van tevoren al pijnstillers. We weten dan zeker dat de medicijnen tijdens de operatie goed zijn ingewerkt. Soms krijg je ook medicijnen als je erg nerveus bent voor de operatie.

Naar de operatiekamer

Voordat je naar de operatiekamer gaat, krijg je een operatiejas aan en 2 naambandjes om je arm. Een verpleegkundige of de pedagogisch medewerker brengen je in je bed naar de operatieafdeling. Je vader, moeder of verzorger mag mee. Deze persoon mag bij je blijven totdat je slaapt.

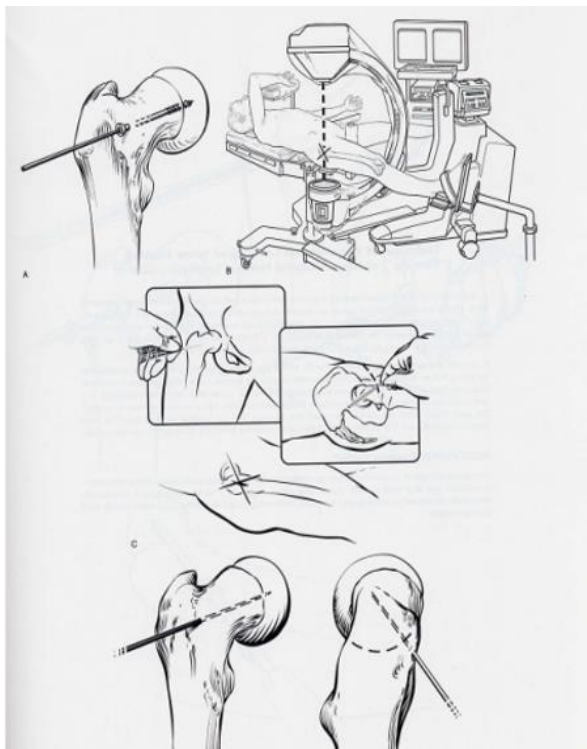
Infuus

Tijdens de operatie is het nodig dat je vocht en medicijnen krijgt. Dit geven we je via een infuus. Een infuus is een plastic buisje dat door een prik in je arm komt. Ongeveer een uur voordat de anesthesioloog het infuus bij je inbrengt, krijg je verdovende zalf op de plek waar geprikt gaat worden. De zalf verdooft de huid waardoor je de prik wat minder voelt.

De operatie

De operatie gebeurt onder narcose.

- Je krijgt een klein sneetje aan de voorkant van je bovenbeen.
- De schroef wordt in het midden van de kop geplaatst en vastgezet aan de bovenkant van je bovenbeen. Zo blijft de kop op de juiste plek en glijdt deze niet verder af.

Figuur 1: Schroef door heupkop

Soms is een andere operatie nodig:

- Als de heupkop te ver is afgegleden en je hierdoor minder goed kunt bewegen, wordt soms een andere operatie gedaan. De kop wordt dan op een andere manier aan de bovenkant van het been gezet. Dit doen we met hulp van 3D en een CT-scan.
- Hele jonge kinderen hebben soms een grotere kans om ook een afgegleden heupkop te krijgen bij het andere been. Als dat zo is, plaatsen we soms direct al een schroef in de andere heup. Dit gebeurt altijd in overleg met je ouders en je arts.

Na de operatie

Na de operatie word je wakker in de uitslaapkamer. Je bent dan vaak nog een beetje slaperig. Eén van je ouders mag dan bij je zijn. Wanneer je je goed voelt, ga je terug naar de afdeling Kindergeneeskunde. Op de afdeling controleert de verpleegkundige regelmatig je bloeddruk, hartslag en temperatuur.

Medicijnen

Je krijgt medicijnen tegen de pijn. Dit gaat in overleg met de orthopeed of kinderarts.

Fysiotherapie

Tijdens fysiotherapie leer je met krukken lopen. Ook doe je speciale oefeningen om de spieren van je heup- en been sterker te maken en je heup makkelijker te kunnen bewegen.

Bewegen

Het geopereerde been mag je na de operatie niet gebruiken, tenzij je met de arts iets anders hebt afgesproken. Je heup, knie en enkel mag je net zo bewegen als voor de operatie. Dat

zal in het begin mogelijk pijn doen, maar na 2 tot 3 weken gaat de pijn meestal weg.

Complicaties

Ondanks alle zorg die aan de operatie wordt besteed, kunnen soms algemene complicaties optreden. Zo zijn ook bij deze operaties de normale kans op complicaties aanwezig, zoals nabloeding, wondinfectie, trombose of longontsteking.

Wanneer er tijdens de operatie te weinig bloed naar de heupkop stroomt, kan een aandoening ontstaan die A-Vasculaire Necrose (AVN) wordt genoemd. Een ander gevolg is dat er kraakbeen van de heupkop verdwijnt. Dat wordt chondrolyse genoemd. Als je last krijgt van AVN of chondrolyse heb je soms een tweede operatie nodig.

Naar huis

Meestal mag je na de operatie dezelfde dag naar huis. Soms is het nodig om nog een dag in het ziekenhuis te blijven. Als dat zo is, bespreekt de orthopedisch chirurg dat met jou en jouw ouders. Je mag gewoon in de auto, bus of metro zitten als je naar huis gaat.

Adviezen voor thuis

- Je mag weer naar school als de pijn onder controle is en het lopen, eventueel met krukken, veilig gaat.
- Tijdens je eerste controle bespreekt de orthopedisch chirurg wanneer je weer mag sporten.

Wanneer contact opnemen?

Neem direct contact op bij de volgende klachten:

- Steeds meer wondlekkage
- Zwelling
- Pijn of een aanhoudend kloppend gevoel
- Koorts boven 38 graden

Bel tijdens kantooruren met de polikliniek Orthopedie. Bel 's avonds en in het weekend het algemene nummer van OLVG en vraag naar de dienstdoende arts van afdeling Orthopedie.

Nacontrole

We maken meestal 6 weken na de operatie een afspraak voor een controle.

Vragen?

Stel uw vraag via MijnOLVG

U kunt ons altijd bereiken via [MijnOLVG](#). Heeft u een algemene vraag over vergoeding of betaling? Neem dan contact op met uw zorgverzekeraar of kijk op www.olvg.nl/zorgnota. Meer informatie over bijvoorbeeld kosten, bereikbaarheid, onderzoeken en behandelingen staat op www.olvg.nl maar u kunt ons natuurlijk ook bellen.

Meer informatie online

- www.olvg.nl/orthopedie
- <https://orthoinfo.aaos.org/en/diseases--conditions/slipped-capital-femoral-epiphysis-scfe>
- <http://www.kinderorthopedie.nl/content/kinderorthopedie/afgeleden-heupkop.asp>
- <https://www.heupafwijkingen.nl/andere-heupaandoeningen/epifysiolyse>

Contact

polikliniek Orthopedie, locatie Oost en locatie West

T 020 5108 8 84 (ma t/m vrij 8.15 – 16.15 uur)

Oost
Oosterpark 9
1091 AC Amsterdam

West
Jan Tooropstraat 164
1061 AE Amsterdam

Spuistraat
Spuistraat 239 A
1012 VP Amsterdam

Onze Algemene Voorwaarden zijn van toepassing: www.olvg.nl/algemene-behandelvoorwaarden

Aanmelden MijnOLVG via www.mijnolvg.nl | Klacht of opmerking: www.olvg.nl/klacht

Redactie en uitgave: Marketing en Communicatie, 6 november 2020, foldernr.4157